

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
(judecător Grigore Manoli)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

01 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:

Președintele completului, judecător
Judecători

Luiza Gafton
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Octavian Tatamirov,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Octavian Tatamirov
împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea alocării unui lot de teren
pentru construcția unei locuințe individuale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017, prin care s-a
respins apelul declarat de Octavian Tatamirov și a fost menținută hotărârea Judecătoriei
Centru, mun. Chișinău din 04 august 2016, prin care s-a respins acțiunea înaintată de
Octavian Tatamirov împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea
alocării unui lot de teren pentru construcția unei locuințe individuale,

C O N S T A T Ă :

La 18 martie 2016, Octavian Tatamirov a înaintat în instanța de judecată o cerere
de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, solicitând obligarea
pârâtului de a aloca un lot de teren pentru construcția unei locuințe individuale. (f.d. 2-3).

În motivarea acțiunii, a indicat că, a activat timp de 14 ani în cadrul Ministerului
Afacerilor de Interne al R. Moldova, iar în legătură cu necesitatea de serviciu apărută, a
fost transferat în sistemul penitenciar al Ministerului Justiției al R. Moldova, unde a activat
în diferite funcții o perioadă de 6 ani. Ulterior, în legătură cu situația acută apărută în
familie, având minimul de ani pentru pensionare, a decis să se pensioneze.

Susține că, în condițiile în care, are 3 copii, unul dintre care în perioada anilor
2008-2009 s-a îmbolnăvit și a devenit invalid de gradul I, nu dispune de spațiu locativ
propriu și sunt nevoiți să trăiască cu toții în apartamentul părinților săi, care sunt
pensionari de vârstă.

Afirmă că, familia sa are necesitate acută de a-și îmbunătăți condițiile de trai,
mai cu seamă că copilul, căruia i s-a acordat grad de invaliditate, se include și în grupul
de persoane cu dizabilități.

În vederea soluționării situației apărute, la 22 februarie 2016 s-a adresat cu o
cerere prealabilă către Primăria municipiului Chișinău, prin care a solicitat de a-i satisface
nevoile locative apărute în familie, în temeiul art. 21 și art. 22 alin. (1), (6) ale legii nr.60

din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Însă pârâtul prin scrisoarea nr. 21/286 din 04 martie 2016, ilegal, a refuzat satisfacerea nevoilor locative.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 04 august 2016 acțiunea a fost respinsă ca fiind nefondată. (f.d. 58; 62-67).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 05 august 2016 Octavian Tatamirova declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.61; 75-77), solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 (f.d. 95; 96-104) s-a respins apelul declarat de Octavian Tatamirov și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea poziției sale, instanțele de judecată au indicat că, reclamantul în susținerea acțiunii sale nu a anexat nici un înscris, care ar proba incontestabil întrunirea condițiilor prevăzute de legislație, precum și nici careva înscrisuri probatorii care ar demonstra că au fost luați la evidență în modul stabilit, pentru îmbunătățirea condițiilor de trai. Or, pentru a beneficia de dreptul de atribuire a unui teren în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai urmează în prealabil să fie inclus în lista persoanelor care au dreptul la îmbunătățirea condițiilor de trai, deoarece acest drept poate fi realizat doar conform succesiunii în rândul acestor persoane.

Totodată instanțele de judecată au remarcat că admiterea acțiunii privind obligarea pârâtului a repartiza un teren pentru construcție, ar constitui o ingerință în atribuțiile Consiliului local, or, instanțele judecătorești nu pot substituie autoritățile administrației publice locale, prin emiterea hotărârilor de obligare a acestora să emită decizii de atribuire a loturilor de teren pentru construcția caselor individuale, în cazul în care reclamantul nu întrunește nici una din condițiile impuse de lege pentru exercitarea acestui drept și ar leza drepturile persoanelor cu dizabilități, care deja au fost incluse în lista persoanelor care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai, deoarece va fi încălcată succesiunea rândului.

La 22 august 2017, Octavian Tatamirov a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 107-109), solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului, a indicat că cu decizia Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2017 nu este de acord, considerând-o ca nelegitimă și neîntemeiată, deoarece contravine Legii R. Moldova cu nr. 60 din 30 martie 2012 cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și art. 9, 10 și 28 ale Legii nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe. Consideră că instanțele ierarhic inferioare la soluționarea litigiului au aplicat eronat legislație relevantă, iar concluzia că reclamantul nu a anexat dovadă că el se află la evidență ca persoană care necesită îmbunătățirea condițiilor de trai o apreciază ca neîntemeiată și eronată, deoarece dreptul la atribuirea unui lot pentru construcția locuinței individuale este prevăzut de Legea nr. 60 din 30 martie 2012, indiferent dacă persoană se află la evidență ca persoană cu dizabilități, care necesită locuință. Mai indică recurentul că, este inadmisibil faptul că cererea prealabilă din 22 februarie 2016 a fost examinată de

o persoană care nelegitim și-a atribuit competențele Consiliului municipal și anume de șeful Direcției de arhitectură, urbanism și relații funciare, în condițiile în care a fost adresată Consiliului municipal.

Consideră că, neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, în conformitate cu lit. a) alin. (2) art. 432 Cod de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului ca admisibil, cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău

La 25 septembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective, intimatul însă nu a prezentat referință în termenul acordat, admisibilitatea recursului urmând a fi decisă în lipsa acesteia.

Examinând admisibilitatea recursului potrivit rigorilor prevăzute de art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră că recursul depus de Octavian Tatamirov urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Potrivit art. 433 lit. b) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de însoțire cu numărul de ieșire nr. 11658 din 13 iulie 2017 (f.d. 105) decizia instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la data de 13 iulie 2017, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada comunicării recurentului sau reprezentantului său a actului contestat.

Astfel, nu poate fi stabilită cu precizie data la care recurentul sau reprezentantul său au recepționat decizia integrală a instanței de apel, dar ținând cont de faptul că actul comunicării nu se putea produce mai devreme de 13 iulie 2017, recursul din 22 august 2017 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Octavian Tatamirov, parte a procesului care a declanșat acțiunea civilă, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010). Completul notează că cererea de recurs depusă de Octavian Tatamirov este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (1), alin. (2) lit. a) Cod de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, Octavian Tatamirov a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată și nu are vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Octavian Tatamirov ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Recursul declarat de Octavian Tatamirov se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Luiza Gafton

Judecători

Mariana Pitic

Dumitru Mardari

